

Suomalaisille työläisnaisille

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

antaitalkoihin otti osaa 28,215 naista, joista suurin osa ei kuulunut mihinkään puolueeseen. Perheenäidit myöskin ottivat osaa näihin kommunistisiin lauantai-talkoihin. On tavattoman vaikeata tuoda julki kuinka innostavaa on se tosiseikka, että nämäkin kaikkein heikoimminkin järjestyneet naiset tulevat siihen johtopäätökseen, että yhdyskunnallinen talous on edullisempi kuin yksilötalous ja että kukin yksityisen talouden hyvinvointi riippuu koko kansallistalouden järjestämisestä."

Mutta seuraava pieni uutispätkä, jonka olen suomentanut New Yorkin Times'in maaliskuun 27 päivän numerosta, ansaitsee myös huomiotamme:

"Että naisäänestäjät Saksassa edelleenkin jatkavat kirkollis- ja junkkeripuolueiden kannattamista vaaliuurnalla, sitä näyttäviä osottavan vaalitulokset Kölnistä, jossa miehiä ja naisia varten oli eri äänestyspaikat niiden ottaessa osaa Preussin valtiopäiväedustajien vaaleihin. Äännet ja kaantuvat seuraavasti: Keskuspuolue 41,207 miestä ja 61,789 naista; demokraatit 6,496 miestä ja 4,923 naista; kansanpuolue 19,451 miestä ja 17,644 naista; kansallismieliset 6,290 miestä ja 6,604 naista; enemmistö-sosialistit 40,429 miestä ja 26,302 naista; itsenäiset sosialistit 3,367 miestä ja 1,412 naista sekä kommunistit 14,418 miestä ja 6,932 naista."

Tämäkin uutinen osottaa, että siinä kasvatustyössä, jota Saksassa on suuremmitaan harjoitettu jo ennen sosialidemokratian puolueen ja tietoenkin nyt muiden työväen puolueiden taholta, myös on täytynyt olla joitakin oleellisia puutteita, että työläisnaiset jäävät näinkin huomattavasti työläismiehistä jällelle. Ajattelka maassa, jossa enemmän kuin missään työläisnaiset ovat teollisuuden palveluksessa ja sodan aikana saaneet kantaa teollisuusorjuuden raskeimman kuorman! Jo ennen sotaa oli Saksassa tuotannon, liikenteen ja jaon palveluksessa yli 9 miljoonaa naista. Sodan aikana niiden luku nousi nopeasti 12 miljoonaan ja lopulta suuremmaksi kuin miestyöläisten lukumäärä. Ja tämä pieni vaaliuutinen osottaa, että jokaisesta 100:sta naisesta vielä 73 naista on äänestänyt porvaripuolueita: kommunisteja 3 naista ja 11 miestä! Näihin vaaleihin osanotto on ollut jokseenkin tasaväkinen, nim. 125,606 naista ja 131,661 miestä. Miehistä on siis enemmän kuin kaksi kertaa suurempi lukumäärä kommunisteja ja itsenäisiä kuin naisista, jotka ovat suurimmaksi osaksi vielä porvaripuolueiden kannattajia. Ja nämä tulokset ovat Kölnistä, joka on Länsi-Saksan teollisuuskeskuksessa!

Seuduilla, missä on suhteellisesti enemmän keskiluokkaa ja maalaiskylähälistä, tulokset luonnollisesti ovat vieläkin epäsuotuisimmat. Joten hyvällä syyllä voi sanoa: se on nainen ja kaiken lisäksi vielä työläisnainen, joka tätä nykyä on Saksassa taantumuksen pääkannattajajoukkona!

Meidän Amerikan suomalaisten työläisnaisten keskuudessa on myöskin jo harjoitettu sosialistista kasvatustyötä ison joukon toistakymmentä vuotta. Lehtemme Toveritarkin täytti hiljan kymmenen vuotta ikäänsä ja oli sillä silloin jo yli 10,000 tilaajaa. Myös I. W. W. liiton erinäisissä järjestöissä, varsinkin ravintoaine-teollisuusunionissa, on jo huomattava joukko suomalaisia työläisnaisia. Heillä ei ole kyllä omaa lehteään, mutta liiton suomalaisissa lehdissä ja julkaisuissa on koetettu pitää yllä jossain määrin työläisnaisten sorretun ja orjuutetun aseman selittämistä, mut-

ta etupäässä on agitointi kohdistettu järjestäytymiskysymykseen, se on, on puhuttu ja kirjoitettu vaan järjestöön liittymisen tarpeellisuudesta. Varsinkin viime vuosien aikana on laiminlyöty melkein kokonaan suomalaisten työläisnaisten tietopuolinen luokkatietoiseksi kasvattaminen. Ja siksiipä herääkin kysymys: onko tämä kasvatustyö ollut täysipainoista?

Kun katselee esim. Idän suomalaisasutuksia, on nainen ollut enemmän kuin muualla vaikuttavana tekijänä, jopa suoranaisena enemmistöäkin, kun on tullut kysymykseen äänestämällä voittaa joku asia puolelleen. Niinpä onkin Raivaaja toistakymmentä vuotta voinut jatkuvasti olla taantumuksellisen suunnan tukipylväänä työväenliikkeessä idässä, suoranaisesti suomalaisten työläisnaisten tiedotomuden kustannuksella. Se jo puolestaan osottaa, että naistoveriemme tietopuolinen kasvatustyö on jäänyt suhteellisesti paljon heikommaksi. Toisin kyllä tällä kertaa on näissäkin oikeistolaisiksi jääneissä osastoissa paljon sellaista nuorta miesväkeäkin ja naisiaikin, jotka ovat hiljan tulleet raittius- y. m. seuroista järjestyneeseen työväenliikkeeseen mukaan ja ne heille ominaisista syistä kulkevat taantumukseen "uuden vanavedessä". Mutta mitä New Yorkin ja sen ympäristön osastoihin tulee, niin siellä enemmistöinä vanhoillisuuden kannattajina ja tukipylväinä ovat kaupan mukana olleet meidän omat työläisiskomme.

Ja osaksi on suomalaisten I. W. W. liiton naisten keskuudessa käynyt samalla tavalla, se on: tietopuolinen kasvatustyö on heidän keskuudessaan jäänyt heikoksi, kuten jo ennen mainitsin.

Nyt on jo hyvinkin tiukasti tullut se aika, että järjestöihin kuuluvat suomalaiset työläisnaiset eivät enää saisi tulla siksi kulmakiveksi, joiden tietämättömyydellä johdetaan ei ainoastaan työläisnaiset itse, mutta vanhannet suomalaiset työläismiehetkin harhaan, jopa suoranaisesti palvelusmaankin vastavallankumouksellisuutta. Nopeasti on nyt alettava kasvatamaan ja kehittämään suomalaisia työläisnaisia kiinnittämään huomiotaan kansainväliseen työläisten vallankumoukselliseen. Me elämme nyt maailman historiassa sellaista aikakautta, joka kulettaa meidät työläiset tavattoman nopeasti vallankumoukselliseen luokkataisteluun ja myös kohti yhteiskunnallista vallankumousta kaikissa maissa. Siksiipä onkin tässäkin maassa niin työläismiesten kuin naistenkin valmistauduttava paitsi tähän suureen tehtävään kuin myöskin siihen, jota se edellyttää. Erittäinkin meidän naisten keskuudessa on ryhdyttävä selittämään, että meidän paikkamme on kansainvälisessä työläisten vallankumouksellisuudessa ja että naisten toiminta on muutettava osastoissa ja unionissa eläväksi luokkatietoiseksi toiminnaksi.

Olkoon tämä pieni suomentamani kirjoitus Venäjältä osottamassa menettelytapoja ja kannustamassa työläisnaisia ja -miehiä kiinnittämään enemmän huomiota naisten tietoiseksi ja luokkataistelijoiksi kasvattamisessa.

Olga Laukki.

Klara Zetkinin kirjoittama ohjelmaluonnos työläisnaisliikettä varten

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

Kapitalismin vallitessa naisen oikeus vapaaseen yksilöllisyyteen ja omaisuuteensa hallitsemiseen on omistuksen itsenäistämisen viimeinen aste ja merkitsee sitä, että kapitalistit saavat suuremman mahdollisuuden riistää proletariaanista. Naisen oikeus miehen kanssa yhdenlaiseen sivistykseen ja ammatillisimpiin ammateihin. Senvuoksi kapitalistisen

kipallun periaate voi ilmetä täydellisesti ja johtaa vielä kärjistyneempään sekä taloudelliseen että yhteiskunnalliseen ristiriitaan sukupuolien välillä. Kaikkein tärkein ja huomattavinkin naisten vaatimus — miehen kanssa yhdenvertaisen poliittisen oikeuden vaatimus, erityisesti aktiivisen ja passiivisen äänioikeuden tunnustaminen naisille — on aivan riittämätön todellisesti köyhille vähävaraisille naisille takaamaan kaikki heidän oikeutensa ja täyden vapautensa.

Kapitalistiseen aikaan vaalioikeus johtaa vain mahdolliseen porvarilliseen poliittiseen demokratiaan, eikä lainkaan todelliseen, taloudelliseen proletariaanin demokratiaan lujuutukseen. Yleinen, yhtäläinen, salainen aktiivinen ja passiivinen vaalioikeus kaikille täysi-ikäisille merkitsee vain porvarillisen demokratian kehityksen viimeistä astetta ja on omistaja- ja riistäjäloukan herruuden täydellisen poliittinen suunta. Mutta nykyiseltä vallankumoukselliselta yhteiskunnan kehityksen kannalta tämä luokkaherruus vastoin demokraattista vaalioikeutta kärjistyy ja tulee mitä väkivaltaisemmaksi ja vaaravaksi luokkadiktatuuriksi köyhien ja riistettyjen yli. Tämä vaalioikeus ei lakkautta tuotantovälitteisen yksityisomistusta ja niin muodoin ei myöskään poista naisten ja miesten suuren enemmistön riippuvaisuutta omistavasta vähemmistöstä, eikä myöskään sitä, että jälkimäiset riistävät edellisiä. Se vain peittää tämän riippuvaisuuden, tämän riiston, poliittisen yhdenvertaisuuden peittävällä muodolla. Senvuoksi ei täydellisenkään poliittinen yhdenvertaisuus voi olla proletariaanisten pyrkimysten ja heidän taistelunsa lopullisena päämääränä. Mahdollisuus valita ja tulla valituksi on heillä vain muiden ohella yhtenä keinona yhdistymistä ja valmistumista varten toimintaan ja taisteluun pitien päämääränään sellaisen yhteiskuntajärjestyksen muodostamista joka on vapaa yksityisomistuksen herruudesta ihmisten yli ja joka sentähden on vapaitten yhdenvertaisten ja tasavertaisien työtekevän yhteiskuntajärjestyksen.

4). Ainoa yhteiskuntajärjestys joka toteuttaa nämä ehdot ja sen vuoksi takaa kaikille naisille täydellisen vapauden ja kaikkien oikeuksien tunnustamisen on sosialismin pohjana yhteiskuntatalouden pääperusteet määräävä tuotannon, valtion ja jaon yhteiskunnallinen hallitseminen. Lakkauttamalla niiden yksityisomistuksen se poistaa ihmisen toista ihmistä kohtaan harjoittaman sorron ja riiston syyt, hävittää yhteiskunnallisen vastakohtaisuuden rikkaitten ja köyhien, riistäjien ja riistettyjen, herrojen ja orjien välillä ja samalla myös miehen ja naisen välisen yhteiskunnallisen ristiriidan, yhteiskunnallisen kansasehällisijana, kansaomistajana ja työtoverina tuotannon ja jaon alalla. Aineellisten ja sivistyksellisten arvojen yhteiskunnallisen kuluttajaveroin soveltamisessa ja hyväksikäyttämiseksi on nainen kehityksensä ja toimintaansa nähden yhteiskunnallisten solidaarisuussiteittensä vuoksi, riippuvainen yksinomaan koko yhteiskunnasta. Hän ei ole riippuvainen naisena yksityisestä henkilöstä — aviolihehstään, ei pienestä henkisestä kollektiivisesta perheestä, ja vielä vähemmän voitonihoisesta kapitalismista ja hallitsevan luokan riistosta.

Sosialistisen talouden korkein laki on yhteiskunnan kaikkien jäsenten aineellisten ja henkisten tarpeitten täyttämisen olemassa olevan rikkautsvaraston mukaan, joka taloudellisen edistyksen vuoksi on saatu mahdollisen suureksi. Tämän päämäärän saavuttaminen on mahdollinen vain siten että otetaan käytäntöön yleinen työvelvollisuus kaikille terveille, säännöllisesti kehittyneille täysi-ikäisille sukupuoleen katsomatta. Se voidaan saavuttaa vain sellaisen yhteiskunta-

järjestyksen vallitessa, jossa tunnustetaan kaiken yhteiskunnallisesti tarpeellisen työn tasa-arvoisuus, jossa arvostetaan myös äitien toimintaa yhteiskunnalle hyödyllisenä ja jossa yhteiskunnan jokainen jäsen aina syytämyksensä asti on asetettu suotuisiin olosuhteisiin vapaata kollektiivista työtä palvelevaa voimain tietoista korkeinta jännitystä varten.

5). Sosialismi, naisen suuri vapauttaja, ei lainkaan voi olla tuloksena kaikkien luokkien naisten yleisestä, porvarillisen järjestelmän parantamisen puolesta käyvästä taistelusta, naisen yhdenvertaisuustalustilain s. o. niiden naisten vaatimusten mukaisesti, jotka taistelevat miehen etuoikeutettua yhteiskunnallista asemaa vastaan. Se voi toteutua yksinomaan riistettyjen proletariaatin miesten ja naisten, riistävien ja omistavain luokkien miesten ja naisten etuoikeuksia vastaan käymän yhteisen luokkataistelun kautta. Tämän luokkataistelun päämääränä on porvarillisen yhteiskunnan, kapitalismin valloittaminen. Tässä taistelussa proletariaatti voi saada voiton vain silloin, kun se vallankumouksen kautta murskaa porvariston voiman, sen luokkaherruuden taloudessa ja valtiossa, valtaa poliittisen vallan ja muodostaa oman luokkansa herruuden. Ei porvarillisen demokratian, vaan vasta tämän demokratian kukistumisen jälkeen pystytetään proletariaatin herruus. Proletariaatin valtio on välttämätön aste, joka on yhdenvertaisten ja tasavertaisien vapaitten työtekevän sosialistisen yhteiskunnan luomisen edeltäjä.

Proletariaatin voitto vallankumouksessa, on mahdollon ilman sellaisten työtekevän naisten osanottoa, jotka selvästi tuntevat tiensä ja päämääränsä, jotka ovat valmit kaikkiin uhrauksiin ja ovat päättäneet taistelun loppuun asti. He näet ovat puolesta ja useampien sivistyskansojen keskuudessa enempanä kuin puolesta kansasta. Heidän esittämänsä osa yhteiskuntataloudessa ja perheessä on sangen usein ratkaisevana riistäjän ja riistetyn välisessä luokkataistelussa, samoin kuin yksityisten proletariaatin suhteen määräämisessä tähän taisteluun. Proletariaatin suorittaman poliittisen vallan valtaamisen tulee olla myös vallankumouksellisen proletariaatin sosialistinaisten työtehtävä. Tämä koskee myös neuvostojärjestelmän muodostamista proletariaatin luokkadiktatuurin pystyttämisen jälkeen, samoin sosialismin toteuttamista. Tämä syvin suurin yhteiskunnallinen kumous, yhteiskunnan taloudellisten perusteitten, kaikkien sen laitojen, koko sen kulttuurin ja henkisen elämän kumous — on mahdollon ilman naisten laajojen joukkojen tietolista osanottoa. Näiden naisjoukkojen osanotto ei merkitse ainoastaan paljoudellisen toiminnan lisääntymistä sosialismin toteuttamista varten, vaan myöskin sen laadun muutosta, siis, sen sisällön rikastumista ja hedelmällisyyden kasvamista. Se on yhteiskunnallisten rikkauksien välttämättömän lisääntymisen, samoin sen kulttuurin kohoamisen ja syyllisyyden ehtona. Kuten eri maiden proletariaatin vallankumouksellisen luokkataistelu sulautuu kansainväliseksi taisteluksi ja saavuttaa huippunsa maailman vallankumouksessa, aivan samoin naisten vallankumouksellisen taistelun vastaan — täytyy tulla kansainväliseksi.

Jatketaan.

Halutaan tietoja

Entinen työtoverini RAUHA GRÖNBERG (o. s. Salminen) Voikan tehtaalta, V. l., oleppa hyvä ja paikkaa kirjeellä. Näin kuvasi Toveritaren Kymmenvuotijulkaisussa, oletan että olet tällä mantereella. Olisi hauskaa saada kirje. HILMA SANDVICK, (o. s. Levelius) 618 Cummings Ave., Waukegan, Ill.